

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: The Provincial Library
Cor. Pritchard Ave. and McGregor,
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК V.

Ч. 78.

СУБОТА, 29. ВЕРЕСНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER 29th, 1923.

No. 78.

VOL. V.

ЦІЛА БОЛГАРІЯ ОХОПЛЕНА ПОЛУМ'ЯМ КОМУНІСТИЧНО-СЕЛЯНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

СТОЛИЦЯ КРАЮ СОФІЯ НАХОДИТЬСЯ У ВІПСЬКОВІ І ЕКОНОМІЧНІЙ Б'ЮКАДІ.

Король Борис предположив свою резигнацію, однак правительство Цанкова її не приняло.

Б'ЮКАДА БОЛГАРСЬКОЇ СТОЛИЦІ СОФІЇ.

ЛОНДОН, 25. вересня. — Делеша з Блгроду до "Морнинг Пост" подає, що революція в Болгарії вибухла певним подумом і цілий край нахилився в руках бунтівників. Делеша додає, що довкола Софії є б'юкада.

Король Борис предположив свою резигнацію, однак її не прийнято. Повстанці знищили всі средства комунікації і правительство втратило звязок з провинціями. Положення в столиці Софії є критичне. Вона є б'юкована в військовій і економічній значинню, в ній відчувається брак логви, а до того її загрожує напад.

2.000 УБИТИХ І 10.000 РАНЕНИХ В БОРОТБІ.

АТЕНИ, 27. вересня. — Як подають донесення з Софії, селянсько-комуністичне повстання в Болгарії продовжується далі. В боротьбі між правительством військами і повстанцями згинуло 2.000 людей а 10.000 було ранених.

В Софії панує стислий військовий стан. На вулицях зібрання більше як трох осіб є заборонені. Поліційний комунікат визнає горожан не виходити з домів, щоби не наразитися на удар з уоруженими повстанцями на вулицях.

ПРОГОЛОСИЛИ СОВІТСЬКУ РЕПУБЛІКУ.

СОФІЯ, 26. вересня. — Воєнне міністерство видало комунікат, в котрім повідомляє, що в місті Фердинанд і селі Берковіца, які лежать чотири милі одне від другого і на пів дороги від Софії до Дунаю, ведеться завзята боротьба.

Комуністи і селяне проголосили там совітську республіку і встановили свою владу в цій околиці. Чотири тисячі жовнів, при допомозі цивільних охотників, розпочали проти них в останніх 5 днях операції і оточили їх в Фердинанді і Берковіці.

КРОВАВІ БОЇ В МНОГИХ ЧАСТЯХ БОЛГАРІЇ.

ЛОНДОН, 26. вересня. — Софійський кореспондент "Дейлі Експрес" телеграфує нині, що в многих частях Болгарії продовжується кровова боротьба і правительство безуспішно старается завдати селянсько-комуністичне повстання.

ПОЛОЖЕННЯ ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗАГРОЖЕНЕ.

АТЕНИ, 25. вересня. — Нинішні донесення з Софії кажуть, що болгарське правительство рекрутує 10.000 жовнів для помочи в здавленню селянсько-комуністичного повстання.

ПОМ'ЯНУЄ ОСТРОЇ ЦЕНЗУРИ, ЯКА ПАНУЄ В СОФІЇ, ДОНЕСЕННЯ ВКАЗУЮТЬ, ЩО ПОЛОЖЕННЯ ПРАВИТЕЛЬСТВА ЦАНКОВА Є ЗАГРОЖЕНЕ.

СОФІЯ, 27. вересня. — "Болгарія буде боротися до останньої уніці своєї сили, не у своїм власнім бою, але у світовім бою проти комунізму", — сказав нині прем'єр Цанков в інтерв'ю з кореспондентом "Асошіейтед Прес". Цанков заявив, що Третій Інтернаціонал планує поширити соціалізм на балканські краї і тоді піти на захід. "Поміж нами слаботи", сказав він, "ми рішались виграти бій, або полячи в нім".

РУМУНІЯ ПРЕДКЛАДАЄ ПОМІЧ ЦАНКОВУ.

БУКАРЕШТ, 27. вересня. — Доносьте, що Румунія предложила болгарському правительству військову поміч в приверненню порядку в Болгарії, наколи би революція брала там верх.

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ НАСТУПАЮТЬ НА СОФІЮ.

БЛГРОД, 25. вересня. — Наспівші тут нині півурядові донесення кажуть, що болгарська повстанча армія наступає зі сторони Радоміра на столицю Софію. Вона уживає в боротьбі захоплених полевих батарей.

ПРОСЯТЬ АЛІАНТІВ О ДОЗВІЛ ЗБІЛЬШИТИ АРМІЮ.

СОФІЯ, 23. вересня. — (Спізнено.) — Правительство з теперішню добровольною армією не може справитися з положенням, яке загрожує порядку на всьєкраєву скалю. Тому воно звернулося до аліантів з просьбою, щоби вони змодифікували точки договору, на підставі котрих Болгарія може покликати до армії лише 7.200 людей.

ДОЗВОЛЯЮТЬ БОЛГАРІЇ ПОБІЛЬШИТИ АРМІЮ.

СОФІЯ, 26. вересня. — Аліантські правительства через комісію мілітарної контролі, створену Невільським договором, уповажнили болгарське правительство збільшити армію краю до такої сили, яку воно вважає за потрібне для справлення з положенням внутрі.

В ДВОХ ДНЯХ АРЕШТОВАНО 2.000 КОМУНІСТІВ.

БЛГРОД, 22. вересня. — Делеші з Болгарії доносять, що повстання робітників і селян поширюється на ріжні околиці Болгарії. Інші знова донесення кажуть, що державні війська здавили повстання та що протягом двох тижнів в Софії і Філіппополі увязнено поверх 2.000 комуністів.

Про дійсне положення в Болгарії нема ніяких певних відомостей. Військовий стан і строга цензура в Болгарії не пускають за границю ніяких вістей. Всякі вісті походять з приватних жерел.

ЮГОСЛАВІЯ ЗБИРАЄ АРМІЮ НА ГРАНИЦІ БОЛГАРІЇ.

СОФІЯ, 25. вересня. — Прем'єр Цанков повідомив вчера послів заграничних правительств, що Югославія згромадила на болгарській границі 50.000 війська. Одним з місць концентрації югославської армії є місто Царіброд, болгарська твердиня, яку Невільський договір видав Югославії. Заграничні військові знатоки вказують, що з концентруванням війська в Царіброді, Софія може впасти в руки Сербів в протягу 24 години.

В ПРАВИТЕЛЬСТВІ ЗРОБЛЕНО ЗМІНУ.

ПАРИЖ, 25-го вересня. — Спізнена делеша з Софії до агенції Гаваса каже: "Болгарське правительство, після внесення резигнації, зістало сформоване з тими самими членами, за винятком міністра судівництва Смілова. Партия національних лібералів, до якої належав Радославов (бувший прем'єр), не є більше заступлена в міністерстві".

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК ЗЕЛІЗНИЧНИКІВ.

БЛГРОД, 24. вересня. — Експрес Симілон з Константінополя, який мав тут прибути о 5. год. рано в понеділок, не приїхав до 6. год. нині вечером. Опізнення вважається як потвердження донесень про генеральний страйк на болгарських залізницях.

СТРИМАЛИ СХІДНІЙ ЕКСПРЕСОВИЙ ПОТЯГ.

ЛОНДОН, 25. вересня. — Болгарські комуністи затримали близько турецької границі експресовий потяг, що йде на схід, — каже делеша до "Експеченж Телеграф" з Константінополя. Делеша додає, що телеграфічна комунікація є перервана.

ЕВАКУАЦІЯ ОСТРОВА КОРФУ УКІНЧЕНА.

АТЕНИ, 25. вересня. — Італійська легация повідомила нині грецького міністра заграничних справ, що евакуація Корфу буде укінчена завтра (в середу) і що Корфу буде переданий грецьким властям в четвер.

ВЛАСТІ АРЕШТУВАЛИ ПРОВІДНИКА РОЗБІВ.

ОКЛАГОМА СІТІ, Окла., 21. вересня. — Місцевий деніст др. Мавей зробив зізнання на провідника тайної організації Ку Клуке Клен С. Жувета, що він був душею всіх місцевих надужит, які Кленсмени робили над мирним населенням. Жувет організував напади й немилосердно знущався над многими людьми, про що розповідав др. Мавейови. Він оповідав, як Кленсмени розбирали свої жертви до нага й натирали мазю та опісля казали їм качатися в пірро.

АМЕРИКАНЦІ ДО РОСІЙСЬКИХ КОПАЛЕНЬ.

МОСКВА, 27. вересня. — Двадцять вісім вправних американських майнерів, з більшою як 100 тонами машинерії і знаряддів, вихали до Томського округу, щоби оперувати копальнями в Кузнецькій басейні.

ВАРІЯ ВІДКИНУЛА ВЕРСАЛЬСЬКИЙ ДОГОВІР.

БРУКСЕЛЯ, 27. вересня. — Делеша з Мінху каже, що баварське правительство відкинуло Версальський договір. ПАРІЖ, 26. вересня. — Як подають послані відомости з Берліна, в Баварії зістав проголошений військовий стан і бувший прем'єр фон Кар зістав назначений генеральним державним комісарем.

КАР ЗАБОРОНИВ ЗІБРАННЯ ФАШІСТІВ.

МІНХЕН, 27. вересня. — Др. фон Кар, баварський військовий диктатор, заборонив мітинги сторонників Адольфа Гітлера, фашистського провідника, та інші політичні зібрання. Положення в цілій Баварії є спокійне.

В БОРОТБІ В ДРЕЗНІ УБИТО І РОБІТНИК.

ЛОНДОН, 27. вересня. — Делеша з Берліна до "Сентрал Ньюс" каже, що в Дрезні прийшло між комуністами і менше радикальними елементами до вулиць боротьби, в якій одного робітника убито, п'ятеро ранено, а 20 легко ушкоджено.

РОБІТНИЧІ ВІДНОСИНИ В ЕВРОПІ.

ВАШІНГТОН, 20. вересня. — До Вашингтону повернув визначний американський економіст, який студював в Європі фінансові питання і заявив, що французька політика так загальмувала поступ європейських країн, що Американські, котрий не знає добре європейських відносин, не може собі цього уявити. Він говорив, що робітники дуже бідують в усіх європейських краях кромі Чехословаччини, де промисл скоро зростає й розвивається мимозагального економічного банкруцтва Європи.

МАЙНЕРИ ЗАСТРАПКУВАЛИ НА ЗНАК ПРОТЕСТУ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 27. вересня. — Майнери в околиці Ванне, Реклінггаузен і Гельзенкірхен, які є серед вуглевих копалень в Руріні, проголосили нині генеральний страйк як першу акцію в протесті проти рішення берлінського правительства заперестати пасивний опір а також проти експлоатації округу Французами. Обчислюють, що до подудня полишило роботу 6.000 майнерів, за котрими послідуєть тисячі інших.

РОБІТНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ФРАНКФУРТІ.

ФРАНКФУРТ над Меном, 22. вересня. — На днях розпочалась наука в місцевім робітничім університеті, який розпочав вже третій рік свого істнования. Університет був зорганізований в 1921 р. на підставі угоди між министерством освіти і чотирма головними Федерациями Праці.

УНІВЕРСИТЕТ БУВ ЗОРГАНІЗОВАНИЙ В 1921 Р. НА ПІДСТАВІ УГОДИ МІЖ МІНІСТЕРСТВОМ ОСВИТИ І ЧОТИРМА ГОЛОВНИМИ ФЕДЕРАЦІЯМИ ПРАЦІ.

Студентами університету є ученики без попереднього підготовчого образования, взяті впрот з робітничих рядів чи державної служби. Університет не має на цілі виховувати людей на високих державних урядників, або учити їх якогось фаху, але головним предметом науки є самоуправа. Кожда інтересована федерация має право вислати означені числа учеників, яким вона платить на удержання. Держава оплачує професорські сили, удержує будинок і дає безплатно книжки.

ЗАХОДОМ РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ ВІДУДУТЬСЯ В ВІННІПЕГУ МАСОВІ МІТІНГИ Т-КА БЛЮР ЗІ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ. МІТІНГИ ВІДУДУТЬСЯ В ТАКІМ ПОРЯДКУ:

В суботу 29. вересня о год. 8.30 вечером в Лібєрті Тем'ї, на розі ул. Прічард і Салтер. В неділю 30. вересня о год. 2.30 по пол. на Маркет Сквер. Т-ка Блюр буде промовляти також в залізничних шапах підчас обіду в пятницю 28. вересня і в понеділок 1. жовтня. Вечерами, в тих днях т-ка Блюр буде промовляти на юнійних мітингах. Обовязком кожного робітника бути на однім з тих мітингів.

РЕВІЗІЯ В РЕДАКЦІЇ "ЗЕМЛІ І ВОЛІ".

Дня 5. вересня п. р. львівська поліція перевела ревізію в львівській редакції "Землі і Волі" та у домівах її співробітників. Причини і цілі ревізії невідомі. При ревізії не забрали нічого.

МІТІНГ ВСІХ ЧЛЕНІВ Р. П. К. В ВІННІПЕГУ.

Подається до відома всім членам Робітничої Партії Канади в ВІННІПЕГУ, що в понеділок 1. жовтня о год. 8.30 вечером відбудеться в Укр. Роб. Домі загальний мітинг всіх членів партії. На мітингі буде промовляти тов. Моріорі з Торонто і т-ка Блюр зі Злуч. Держав. Обовязком кожного члена прийти на цей мітинг.

ТОВАРИШУ! НЕ ЗАБУВАЙ ВІДНОВИТИ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ".

УВАГА! ОТВОРЕННЯ КОНЦЕРТОВОГО СЕЗОНУ!

Заходом Драматично-Співацького Гуртка при відділі Стів. Укр. Робітничий Дім в ВІННІПЕГУ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30. ВЕРЕСНЯ Ц. Р. В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ

ЗІ СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

Часть I.

- Ітернаціонал — — — — — відспіває I. група мандолісток
- До робітників — — — — — відспівають А. Бобовська
- Засвітали козаченьки — відспіває II. група мандолісток
- Чорна хмара з-за ліману — відспіває мішаний хор в супроводі гри на п'яні.
- Сумні картини — — — — — відспівають О. Кулінич
- Свято в Чигирині — — — — — відспіває К. Кирстюк
- Новий вітре на Україну — відспіває II. група мандолісток
- Терпет — — — — — виконують Гала Марцінів, Зоя Марцінів і Оля Марцінів.

Часть II.

- Баркарола — — — — — відспіває I. група дічат в супроводі гри на мандолінах.
- Зимюю — — — — — відспівають В. Логвіненко
- Летів орел понад море — — — — — відспіває мішаний хор
- Пролетар — — — — — відспівають Д. Бойко
- Даремна пісню — — — — — відспіває I. група дічат в супроводі гри на мандолінах.
- Фінал — — — — — відспіває мішаний хор в супроводі п'яна
- Ітернаціонал — — — — — відспіває мішаний хор

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНІЙ ЧАС!

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНТ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЇЛЬНИМИ ДАТКАМИ

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Створаришше "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертається, хіба що дописувачеві вразно зазначить, що бажав звороту своєї рукописи на случай її непоміщення та залучить поштову марку на її пересилку.

ПРОЦЕС ПРОТИ "УКР. РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ"

Минувшого тижня відбулася перед судією Корреном в "Кінг'с Бенч" в Вінніпегу розправа проти "Українських Робітничих Вістей" за поміщення дописів з Плезент Гом, Ман. Ціла справа малася так.

У 18. числі "У.Р.В." з дня 3. марта ц. р. була надрукована допись з Плезент Гом, в котрій згадувалося про господарку в тамошнім Народнім Домі та говорилося про те, що поза домом ніби ширшало п'янітво і була бійка. Допись була підписана Іваном Рогою.

По поміщенню цієї дописи редакція отримала від тов. Івана Рого лист, в котрім він заявив, що дописи з Плезент Гом не писав, а зробив це хтось инший і підписав його ім'ям. Довідавшись про це, редакція для вияснення справи помістила в 28. числі "У.Р.В." з 7. цвітня ц. р. заяву такого змісту:

НЕЧЕСНА ЛЮДИНА.

В 18. ч. "У.Р.В." з дня 3. марта була поміщена на четвертій сторінці допись з Плезент Гом, Ман. і підписом Івана Рого. Як показалося пізніше, то і Іван Рого цієї дописи не писав і нічого про неї не знав. Допись сфабрикував ворог т. Рого тільки в той час, щоби інструїти проти некого деяких одиниць в Плезент Гомі. Ця допись "містерю" нам вдалося розкрити, аж в поштових листах т. Рого з'явився вже пізніше і назавжди авто-допись. Як що треба було, то ми проголосимо ім'я і назавжди цієї нечесної людини на сторінках нашої часописи. А покищо стверджуємо, що т. Іван Рого фальшиво дописи не писав. Лист і допись, що були поміщені в часописі, є в наших руках. На днях ми дістань з Плезент Гом другий лист, який написаний тою самою рукою, але вже за дійсним ім'ям і назавсім, чим власне автор і видав себе, не сподіючись, що перший лист з дописом затримався в наших руках.

Помістивши повисшу заяву, редакція уважала, що цим ціла справа закінчилася. Та показалося не те. В якийсь час після поміщення заяви товариші, що заступають перед урядом "У.Р.В.", одержали судовий позов за поміщення дописів з Плезент Гом. В позові стояло, що від "У.Р.В.", зглядно від заступаючих "У.Р.В." товаришів, домагаються \$10,000 відшкодування за поміщення дописів саїдукоі фармери, як директори і управліючий комітет Прогресівшого Товариства ім. Івана Тобілевича в Плезент Гом: Александер Михайлюк, Ілія Хрептік, Антін Вовчук, Василь Порайко, Гарі Шибінський і Іосиф Якимішак. Позов робила адвокатська фірма Гіп і Арсеніч.

Пару тижнів тому назад т. Колісник і Попович їздили до Плезент Гом, щоби в цій справі дістати потрібні пояснення і покласти свідків на розправу і там довідалися, що з п'яточ оскаржуючих "У. Р. В." — двоє не має з цєю справою нічого спільного.

Один з оскаржуючих, Василь Порайко, виразно заявив в своїй хаті т. Колісникові і Поповичеві, що він ніколи не поручав Арсенічові позвати "У.Р.В." і не знає, чи таке припоручення давав йому хто инший. Порайко далі сказав, що він і двоє других оскаржуючих поручили Арсенічові позвати за допис Івана Рого і на тім ціла справа скінчилася. Про позвання "У.Р.В." ніхто навіть не згадував і він, Порайко, ніколи не позивав би "У.Р.В.", яких він є сталим персидлатником.

Про другого з оскаржених, Александра Михайлюка, говорили тт. Поповичеві і Колісникові інші фармери, що він не то, що не належить до заряду Прогр. Тов. ім. Ів. Тобілевича чи Народного Дому в Плезент Гом і тимсамим ніколи не казав Арсенічові позвати "У.Р.В.", але навіть до згаданого товариства чи Дому тепер не належить і ніколи туди не ходить. Прикинув він згадане товариство, як сам заявив, через те, що там не велася робота так, як би він цегф собі бажав. Це сказано лише загальною мовою, а Михайлюк таки добре нарікав на те, що вироблялося в Народнім Домі.

Та лихо в тім, що висше згадані два фармери, Василь Порайко і Александер Михайлюк, які ніби-то позивали "У.Р.В." як члени заряду Тов. ім. Тобілевича чи Народного Дому в Плезент Гом, не мали на стільки мужности, щоби прийти до суду і заявити те саме, що вони казали тт. Поповичеві і Колісникові та иншим фармерам. Розправа відбувалася минувшого тижня у вівторок і в середу по полудні. У вівторок Порайко і Михайлюк були в судовім будинку, однак того дня не прийшла черга покликати їх за свідків. На другий день, в середу, їх вже не стало. Покликано їх за свідків, а їх нема присутніх. Кождому було очевидним, що комусь залежало на тім, щоби вони не склали своїх зізнань в суді. Навіть судія не міг з діна зійти, як Порайко і Михайлюк, що самі є оскаржуючими і були вчора в суді, нині на розправу не явилися, і питає Арсеніча, чи не говорили вони йому про свій відїзд до дому.

В несприятливості Порайка і Михайлюка, були покликані за свідків тов. Колісник і Ден Кері з Плезент Гом. Тов. Колісник переказав в суді те, що йому говорив Порайко, а Ден Кері почав зізнавати, що йому казав Михайлюк, але Гіп запротестував проти його зізнання і судія згодився з тим, що коли Порайко і Михайлюк не скаржили "У.Р.В.", то вони могли самі про це заявити. Через те слова тов. Колісника і Дена Керо не мали перед судією тої ваги, яку були би мали слова самого Порайка і Михайлюка.

До висше сказаного треба ще додати для повноти картини, що одиникий покликаний як свідок оскаржуючий, Іосиф Якимішак, в своїм непевнім і поплутанім зізнанню в суді сказав, що він не знає, чи Михайлюк був присутній тоді, як заряд Народного Дому ршав робити позов, чим подтвердив, що Михайлюк ніколи не поручав нікому позвати "У.Р.В.", ані навіть Івана Рого.

На свідків, для ствердження правильности перекладу дописи на англійську мову, який предложив Арсеніч, покликали наші противники своїх же близьких друзів, а наших противників: В. Свистуну, М. Стечишину і Гіа. Діка. М. Стечишина судія не визнав компетентним "експертм", а Свистун і Дік зізнали під присягою, що переклад вірний за винятком двох слів.

Вони толкували деякі важкі своїм значінням в дописи українські слова в саїдукоі спосіб: пара — в їхнім пе-

рекладі значить several (а не a couple — several значить кілька); розуміється — naturally; господарство — is managing; дуже добре — beautifully; поза — around (around значить коло, окодо); торгувати — have been bartering (to barter значить міняти, вимінювати); завезли до дому — conveyed him home in a rig; правда — naturally; заіаість — antagonism (а Дік казав, що й madness, хоч значить воно rage) оклеветати — besmeach (хоч оклеветати значить to belie); "образу гонору" — slander (slander — очернення); дрантя — scum (дрантя значить rags, a scum — шумовиння).

Оцей "вірний" переклад поданих українських саів подаємо для публічного відома, бо може він пригодиться тим, що вчать англійської і української мов. Бо румичо, що в жадному словарі вони не знайдуть їх толкованих так (в яких би то застосованню не було), як їх толкували Свистун і Дік.

Переслухавши свідків обох сторін, судія відложив видання вироку на пізніше. В понеділок 24. вересня судія проголосив свій вирок, яким присудив "У.Р.В." заплатити п'яточ оскаржуючому \$100 і кошта. Коли порівняли цю суму з тою, якої ждали в позові оскаржуючі, себто \$10,000, то вона є смішно мала. Однак всетаки з коштами з обох сторін, ця сотка доларів становить поважну суму гроша, яку "У.Р.В." мають заплатити.

З повисшого опису цілої справи товариші бачуть, що "У. Р. В." впади жертвою нечесного чоловіка, який написав допись з Плезент Гом, Ман., і підписав її: Іван Рого. Поміщення сфабрикованої дописи використали наші "приятелі", які за звичайну ціну хотіли би, щоби "У.Р.В." не було на світі. Коли взяти під увагу, що Порайко і Михайлюк заявили тт. Поповичеві і Колісникові та иншим людям, що вони не мали нічого спільного з позовом "У.Р.В.", коли взяти під увагу, що вони лише через свою перешудість дозволили закритися їх ім'ям, і вкінці, коли взяти під увагу, що Михайлюк заявив, що він навіть не ходить тепер до Нар. Дому, а не то щоби був в його заряді і казав позивати "У.Р.В.", а Порайко заявив, що він і його два товариші дали припоручення позивати Івана Рого, а не "У.Р.В.", — то стає ясним, що о записання "У.Р.В." розходилося не так фармерам з Плезент Гом, як радше самому Арсенічові. Це ясно кождому.

Що і Арсенічові дуже залежало на тім, щоби "У.Р.В." як найбільше потерпіли, свідчить найкраще той факт, що його спільник Гіп конче хотів вийти в суді з большевизмом і соціалізмом "У.Р.В.", хоч це не мало нічого спільного з дописом з Плезент Гом. Арсеніч знає, як люблять нині у всіх буржуазних державах большевизм і він був би уважав за свій патріотичний обовязок доказувати, що "У.Р.В." це большевизмська газета. Не можна побити українських робітників в Канаді переконуючими аргументами в слові чи на письмі, то українські "патріоти" готуві кайкати проти них судові чи поліційні власти. Та на великий сум для п. Арсеніча, судія не дозволив на ніяке вмішування большевизму в справу, що з большевизмом це мало нічого спільного.

І так, хоч з п'яточ оскаржуючих "У.Р.В." двоє заявляло, що вони ніколи "У.Р.В." не позивали, що навіть зізнали в суді заприсяжені свідки, то проте при допомозі адвокатів справа розбиралася в суді і "У.Р.В." зістали засуджені на кару, про яку було згадано повисше.

А тепер на закінчення кілька слів до наших передплатників, читачів і прихильників. Товариші і Товаришів! Ви бачите зі всього сказаного, що наші вороги чигають на нас кождої хвили, щоби завдати нам смертельний удар. Вони готові, як то кажуть, в ложці води нас втопити. Але не дїждуть вони цього. Бо ми не самі, нас не горстка кодо "У.Р.В.", але нас свідомих робітників велика громада по цілій Канаді. І нам всім треба відбити ті удари, які завдають нам наші смертельні вороги.

Щоби відбити ті удари, "У.Р.В." треба фінансової піддержки від всіх українських робітників і робітниць в Канаді. Літні місяці є завісді найкращі для кождої газети, а особливо дуже тяжкі воли для робітничої газети. Через це минуше літо "У.Р.В." не звертали ся до своїх читачів за допомогою, однак тепер вони примушені це зробити. Недавний процес збільшив ще розходи "У.Р.В." на кількасот доларів. Щоби вирвати нашу газету за скрутного фінансового положення, треба наперед, щоби всі залеглі передплатники постаралися як найкраще відновити передплату. Далше, хай всі українські робітничі організації в Канаді, як відділи Укр. Секції Р.П.К., філії, відділи і товариства Ст. У.Р.Д. та відділи Секції-Женщин при Ст. У.Р.Д., постаралися зараз по прочитанню цієї статті зібрати певну суму гроша і вислати на підмогу "У.Р.В." Це треба зробити конче. Товариші! Покажіть нашим ворогам свою свідомість! Зложім в протигу короткого часу більше, як коштував "У.Р.В." недавній процес! Покажіть всім "патріотичній" братії, що "процесами нас зламати не можна!"

Товаришу Робітнику! Не забувай, що твоя саїдукоі газета в Канаді — "Українські Робітничі Вісті" — видається лише за твої гроші і інших таких самих, як ти. Памятай, що твоя газета від нікого не надїється помічч, лише від тебе. Тому прислай передплату і скільки зможеш на пресовий фонд, а цим сповни свій найголовніший обовязок!

"КОСМОС"

УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО

Досі вишли з друку саїдукоі книжки Видавничого Товариства "Космос":

- ТЕОРІЯ ІСТОРІКОГО МАТЕРІАЛІЗМУ. (Н. Бухарин.) 325 сторін \$2.00
- КАРЛ МАРКС, ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ. (Ю. Степлов.) 112 сторін 25
- ЧЕРВОНА ЗОРЯ (УТОПІЯ). (А. Богданов.) Друге, перекладче видання. Переклад Ост. Нтگی, ілюстрації Ів. Вабія. 160 сторін 25
- ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. (Проф. О. Синявський.) 150 сторін 35
- МАТЕРІАЛІЗМ—ФІЛОСОФІЯ ПРОЛЕТАРІЯТУ. (Горев.) 112 сторін 25
- ЗАРОБІТНА ПЛАТА, ЦІНА І ЗИСК. (Карл Маркс.) 20

Замовлення на ці книжки разом з грішми посилайте до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard & McGregor Sts. — Winnipeg, Man.

ДУМКИ ПРО "МОДЕРНЕ МОСКВОФІЛЬСТВО"

ЯК ВИГЛЯДАЄ НАШЕ "МОСКВОФІЛЬСТВО"?

Нашого читача українського робітника й фармера просимо не нервуватися і дочитати до кінця. Знаємо, що кождий класово свідомий український робітник й фармер вперше довідується, що його обвинувачують в "москвофільстві". Але ми ширі й справедливо відкриваємо наші душі і це "москвофільство" докажемо. І так:

Всі ми сини працюючого українського народу. Всі бажаво йому повного соціального і національного визволення. Як соціалісти — ми непримиримі вороги всякого насильства над трудовими масами, без огляду, якої не були би вони національності. Доля робітників і селян скрізь однакова і для нас робітників і селян кожного народу — рідний брат. Так само, як на страйк виходимо ми з робітниками всіх національностей, так-же і в класовій боротьбі за визволення праці з під капіталу, за нове життя працюючих ми йдемо в одній-братній лаві з робітниками й селянами всіх народів, цілого світа. Ціла ріжниця поміж нами і патріотами, буржуазією й соціал-зрадниками та, що ми поділяємо людей не на Москалів, Німців, Польків, Жидів, Англіїців і Французів, а на працюючих і дармоїдів, на поневоленних і їх катів, на бідних і богатих.

Свідомі того, що національності і національні культури поодинокі народів творять інтернаціональну працюючу родину й інтернаціональну культуру — ми, як сини українського трудового народу, любимо, шануємо й бережемо так наше національне ім'я, як і нашу національну трудову культуру. Ніколи ніде ніхто з нас не відірвався цього, навпаки, наша духовна праця, видавництва, допомоги і організації носили і несуть характер виключно український. Ми свідомі того, що людство зараз тільки в періоді розвитку до інтернаціоналізму і недоросло до того, щоби ділитися в одніємнену масу працюючих. Це процес довгих віків.

Очевидно, ми, як українські соціалісти, не могли і не можемо бути байдужими до того, що діється на нашій батьківщині, Україні й Сх. Галичині. Ми живемо одним життям з рідним краєм, ми боїмося його болями і радіємо його радістю. На скільки вистарчає наших сил, ми допомагаємо всіми можливими способами нашим братам — робітникам й селянам за океаном. Про цю велику допомогу мав змогу кождий перекоонатися, навіть ворог наш, що завидно прикушує свої захланні губи.

Будучи непримиримими ворогами всякого насильства над працюючими, ми були ними й супроти старої царської Росії, яка була тюремно не тільки української трудової нації, але й російської та інших. Проти такої Росії ми вперто боролися, як боремося зараз проти польської Польщі та інших буржуазних держав. До російських робітників й селян ми навіть за царської Росії не відносилися ворожо, бо були свідомі того, що вони такі-ж самі раби буржуазії, як і наші українські. По друге, ми розуміли, що деякі шовіністичні виступи трудових російських елементів були наслідками насильного виховання в царських-буржуазних школах, для спеціальних цілей московського імперіалізму. Як що вони були, то були рішучо несприятливими чинниками з боку працюючих.

З хвилею соціальної революції в Росії, ми, як свідомі робітники й фармери, як соціалісти, стали по боці повставших проти капіталістів і буржуазії робітничо-селянських мас. Ми так-же само були-б зробили, як би така революція вибухла була не в Росії, а у Франції, Німеччині чи Індії. Територія для нас немає найменшого значіння.

Революція зродила Російську Соціалістичну Радянську Республіку і ми радо привітали цей факт. Зараз-же швидко повстали й українські робітники та селяне і створили Українську Соціалістичну Радянську Республіку. Як-що ми побачили-б були з боку Радянської Росії насильство над трудовими українськими масами, ми сказали-б: Там не соціалісти, а прикриті соціалістичним плащиком московські патріоти. І всіми силами, як і проти колишньої царської Росії, ми боролися би проти них. Бо в соціалістичній державі приходить смерть всякому насильству над працюючими і всякому імперіалізмові.

Для успішнійшої оборони перед всевітньою буржуазією, У.С.Р.Р. увійшла в тісний союз — федерацію з Радянською Росією — і так повстала Р.С.Ф.Р.Р. і тому, що Радянська Росія стала соціалістичною, робітничо-селянською державою, ми не є її ворогами, а приятелями. Але, як би на місці Радянської Росії була Росія чи то буржуазно-демократична, чи царська, ми боролися би проти неї, як такої всіми силами, тільки не проти російських робітників й селян. Як би побач існувала також буржуазно-демократична чи монархістична Україна, ми також завзято боролися би й проти неї, свідомі того, що вона поневолює працюючі маси. І треба можливість — як би існувала тільки Соціалістична Радянська Україна — а побіч буржуазна Росія, ми всіми силами боролися би за таку Україну, як державу саїдукоі одиниці і всіми силами виступали-б проти заїзхань на ту саїдукоі самостійність буржуазно-демократичної чи монархістичної Росії.

І в цьому, що ми не боремося як робітники проти російських робітників й селян, що ми не є ворогами Соціалістичної Росії — заключається все наше "москвофільство". Так-же само, як ми, поступаючи свідомі робітники й селяне всіх народів світа, але про них наші вороги забувають і бачать тільки нас.

На Спілку Соціалістичних Радянських Республік ми дивимося як на природне явище, як на початок всевітньої робітничо-селянської державної спілки. Ніяких тенсцій "єдиної неділімої" в цьому ми не добачаємо, бо кожда окрема радянська республіка, що входить в Спілку, залишається саїдукоі, між ними й Україна. Ніякого поневолення чи то національного, чи соціального в такій Спілці не може бути, бо тоді перестала би вона бути соціалістичною і проти неї виступили-б соціалістичні трудові маси. Так-же само й ми: як-що добачили-б яке небудь соціальне чи національне доневолення трудової України Росією, ми сказали би: так соціалістична держава не робить, а раз робить, значить вона профанує, безцестить велику соціалістичну ідею, тому — геть з масками! Війна на-сильникам! Хай живе рівність і правда!

Але так не є, хоч як цього хотіли би вороги наші. Так не може бути! І так не буде, доки керма в руках робітників й селян, доки на чолі Радянських Республік стоять правдиві соціалісти.

Кажемо ще раз, що такими-ж горячими прихильниками радянської влади ми будемо й тоді, як вона буде в Персії, Австралії, чи Африці. Що-ж до "москвофільства", то його й свічково в руках наїти годі так у нас, як і на Радянській Україні. Російську культуру й мову ми так-же шануємо, як англійську, німецьку і інших народів. І знаємо, що було-б фоведівля з боку Росії накудувати свою культуру неросійським національностям. Це робила стара царська буржуазна Росія і окрім ненависти поміж народами нічого більше не зробила. Сьогодні-ж, коли трудові українські маси пробудилися до вільного саїдукоі життя, так в національному, як і соціальному відношенню, такого насильства над ними не може (Докічення на 3-ій сторіні.)

РУРЦИНА ПІД ФРАНЦУСЬКО-НО ОКУПАЦІЄЮ.

БЕРЛІН. — Німецька статистика виказує, що пасивний опір проти французької окупації німецьких земель коштує Німеччині дуже багато. Французькі власти замкнули в Рурціні 209 німецьких шкіл, в яких містяться тепер ріжні військові установи, зареєстрували велике число приватних помешкань для війська, в наслідок чого 145.000 людей остало без даху над головою.

Далше французькі військові власти прогнали з Рурціни 131.000 осіб, яких уважали підозрілими або боялися їх, щоби вони не нападали на військові і не ширили протифранцузької пропаганди в Рурціні. Ці урощенці Рурціни тепер водочаються по Німеччині і ім поворот до дому строго заборонений.

Французькі і бельгійські окупаційні власти строго переслідують населення Рурціни і за найменшу провинну та підозріння карають смертю або тяжкою вазиснею. Дотепер розстріляно 120 осіб, а багато засуджено на вазисне, з них 5 на досмертну.

Як лише Французи окупували німецьку територію, зараз почалося переслідвання преси, яка писала про всі насильства Французів над безборонним населенням Рурціни. Зразу французькі цензори вичеркували все, що писалося проти окупаційних властей, але того було так багато, що ім остаточно навчилися читати й перечеркувати німецькі часописи і вони замкнули німецькі видавництва в Рурціні. Дотепер замкнено 173 газети, так що населення лишилося без преси.

ФРАНЦУЗИ ЗА УГОДОЮ З РАДЯНСЬКИМ СОЮЗОМ.

Минувшого літа Совітська Росія відідала шла низка європейських політиків й промисловців. Між иншими їздив до Росії французський сенатор де Монзі, який являється одним з видатних політиків і який був членом урядів Пенлеве, Рібо й Барту. Свого часу він перевів кампанію за відновлення взаємні між Францією і Ватиканом й являється прихильником відновлення взаємні між Росією і Францією. Сенатор де Монзі прийшов після своєї подорожі до переконання про необхідність негайного утворення французької торговельної місії в Москві. В совітських колах в Москві де Монзі заявив, що в близькому часі мають розпочатися переговори між Францією і Росією в справі торговельної угоди, аналогічної до угоди між Росією і Англією.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
 саїдукоі українську робітничу газету на еміграції в Європі

"НАШУ ПРАВДУ"
 орган Комуністичної Партії Сх. Галичини.

Виходить раз на тиждень.
 Передплата для Америки і Канади вносить \$2.00 на рік.
 Передплату шліть на адресу:
 "NASHA PRAWDA"
 Berlin-Charlottenburg,
 Postamt 2, Germany.

Кождий класово свідомий робітник повинен передплатувати і читати робітничу газету

The WORKER
 Офіційний орган Робітничої Партії Канади.
 Передплата на рік вносить \$2.00, на піврік \$1.00.
 Зашліть передплату так же нині!

Адреса:
THE WORKER,
 519 Queen Street West,
 Toronto, Ont.

ДУМКИ ПРО "МОДЕРНЕ МОСКВОФІЛЬСТВО"

(Продовження з 2-ї сторони.)

бути і не буде. На це впрочім ніхто й не нахвється, а по друге, цього не дозволяли б собі трудові українські елементи. Не треба вкисні забувати, що Спілка Радянських Республік є під бачним доглядом робітників й селян цілого світа, які дивляться на неї, як на здійснення соціалістичних змагань. Річ ясна, вони ніколи не дозволили б на яке небудь насильство в такій державі. (Ми знову беремо для приміру неможливу крайність.)

Так ось і все наше "москвофільство". Свою душу ми відкрили до найближчих тайників і кажемо: ну, докажіть нам нашу "вину"!

Про внутрішні відносини на Радянській Україні ми знаємо може краще всіх. І свідомі ми того, що там, після довгих літ війни, хаосу і руїни, після бандитських нападів Петлюри й польського генерального штабу, є чимало ще ненормальностей. Ми свідомі й того, що московський шовінізм, викохуваний царсько-буржуазним урядом цілими поколіннями, ще не пережився. Знаємо, що бувають випадки грубих помилок поодиноких несовісних людей. Знаємо, що й зараз йде чистка рядів комуністичної партії та державних установ від шкідливого, несвідомого елементу, що в час хаосу революції проліз в лави будівничих нового життя. Розуміємо тяжке становище Радянської Спілки, з окрема Радянської України, що як соціалістичні держави є островом в цілому світі — і мусять власними силами боротися з усіма недостатками. Знаємо про тяжке лихо, яке відбувається на здобутках революції, чим є "НЕП" (нова економічна політика), хоч знаємо, що це було-неминучим злом. Але ми знаємо й про це, що з усіма цими ненормальностями й недостатками завзято борються трудові маси і радянський уряд. І ми, як свідомі робітники соціалісти, радо допоможемо їм в боротьбі всім, чим зможемо, щоб соціалістичний устрій міцно закріпився і щоб були усунені в непамять всі ненормальності, для яких в соціалістичних державах місця нема.

А у відповідь українській буржуазії, міщанству й соціал-зрадникам, що кидають на нас порожнє слово про "москвофільство", ми радісно і широко кричимо:

— Недобиті старої епохи — горе вам!

Хай живе вільне і свідоме українське робітництво й селянство!

Хай живе й розцвітається українська трудова культура!

Хай живе самостійна Українська Соціалістична Радянська Республіка в тісному — братньому союзі з іншими соціалістичними державами!

Хай живе Спілка Соціалістичних Радянських Республік, а в ній самостійні робітничо-селянські республіки: Росія, Україна, Білорусь, Грузія, Кавказ і інші!

Смерть націоналізму і соціальному насильству над трудовими масами всіх країн!

Слава волі, слава соціалізмові!

Зелен М.

КУСТАРНО-ПРОМИСЛОВА КООПЕРАЦІЯ НА УКРАЇНІ.

Не вважаючи на те, що У.С.Р.Р. є більше хліборобською країною, у неї поруч із сільським господарством, навіть у губерніях більш-менш забезпечених землею, було дуже розвинене серед селянства кустарне виробництво. По деяких місцевостях України, як Полтавщина, Чернігівщина, Херсонщина, окремі промисли відігравали в селянському господарстві велику роль. На організаційну та матеріальну допомогу кустарям у доленні часи приходили земства, що відчинили у себе кустарні склади, роздаточні пункти з метою об'єднання кустарів свого району, та допомагали збувати кустарів свої виробів, обмінюючи посредника-скупщика і наближаючи кустаря до дійсного покупця його виробів.

Але в ті часи не було певних поглядів на значення кустарної промисловості та її роль в народному господарстві. Тим часом кустарня промисловість рік за роком поширювалась, лави кустарів збільшувались, поліпшувались якості виробів і уже в час війни, а потім революції народне господарство все більше і більше руйнувалось, коли важка та середня промисловість занепадала, довелося уважливо поставитися до кустарної промисловості. Першою звернула увагу на цю справу радянська кооперація, що поруч з своєю роботою по організації постачання селянам річечі споживання, с.г. апарату і т. п. розпочала організаційну роботу серед кустарів, щоб залгодити постачання сировини та організації збуту кустарних виробів.

Особливого значення та розвитку на Україні за революційних часів досягли такі галузі кустарної промисловості: лозові виробні (кошики різних сортів, меблі), металеві виробні (сковори, лопати, відря, вила, замки і т. п.), текстильні виробні (сітки, верівки), шкіряні виробні (вирібка шкіри та шматків), художні виробні (ткацтво, вишивка, різьба на дереві), хемічні виробні (смола, деготь, скипидар) і т. п.

В цих на інших галузях промисловості до війни працювало на Україні 327,188 кустарів, на початку 1922 р., перших кроків роботи кустарно-промислової кооперації, було 259,982 кустарів не членів кооператив. Згодом ця велика маса кустарів перетворилась в кооперативні артілі та товариства, що об'єднувались навкруги своїх вищих об'єднань та Всеукраїнських центрів та Всеукраїнських центрів кустарно-промислової кооперації і спільними силами почали набувати досвід та на практиці роботу на користь розвитку кустарно-промислової кооперації, а поруч із цим почали перші спроби планової роботи по відбудованню зруйнованої промисловості.

Піштора року робота кустарно-промислової кооперації не пройшла марно — вона дала значні наслідки: тепер ми вже маємо сталі кооперативні організації: артілі, спілки та наші Всеукр. спілки кустарно-промислової кооперації. А саме маємо 13 кооперативних спілок, що об'єднують 291 артілі та товариств, а всього 6,567 кооперативних (об'єднаних у кооперативні) кустарів.

промислової кооперації, дають непохитну надію, що кустарно-промислова кооперація буде розвиватися і в своїй плановій роботі, на яку вона вже перейшла в цій році, буде дійсним епіцентром всіх живих сил Республіки в справі відбудовання зруйнованого господарства.

С. Хомочин.

НАУКОВА АСОЦІАЦІЯ ПО ВИВЧЕННЮ ЮНАЦЬКОЇ ПРАЦІ.

По ініціативі Центрального Комітету Комуністичної Спілки Молоді України, в марті ц.р. була заснована наукова асоціація по вивченню юнацької праці і приступлено до роботи на цій полі.

Асоціація має на меті всебічне вивчення праці, освіти та побуту робітничого юнацтва та всіх факторів, що на нього впливають.

Не дивлячись на те, що об'єктом дослідів асоціації є виключно робітничий молоді, завдання її дуже широкі і можуть бути виконані лише на протяженні більш-менш довгого часу. Робота асоціації розподіляється на шість секцій:

- 1. Освіти, 2. Комуністичного виховання, 3. Нормалізації праці, 4. Професійної орієнтації, 5. Історії юнацької праці і 6. Перспектив щодо праці юнацтва.

Зараз працюють фактично дві секції: Освіти та нормалізації праці.

Секція освіти працює над двома дослідями. Перший торкається навчально-виробничих інтересів робітничих підлітків, що учаться в школах робітничої молоді. Проводиться він з допомогою запитальних листів. Біля 1.000 підлітків заповнили такі листи і зараз їм робиться статистично-психологічний аналіз.

Другий досвід торкається самоврядування в школі робітничої молоді. Це питання майже ще не розроблене і має дуже велику вагу. Дослід проводиться з допомогою окремих анкет, які ради точности заповнюються співробітниками асоціації безпосередньо на місцях.

Обидва досліді носять не тільки академічний характер, їм наслідки будуть цікаві і з практичного боку.

Секція нормалізації праці над питанням заробітної плати робітничих підлітків, тарифної мережі та пробив. Як відомо, це питання найбільш заплаутане і хвилює діячів освіти робітничого юнацтва. Матеріали секції безумовно будуть використані при складанні відповідного законодавчого акту.

Крім згаданих робіт асоціація звернулася з окремими листами до 33-ох закордонних установ (всіх частин світа), які близько стоять до робітничої молоді з метою одержати інформації про становище та працю підлітків. Покищо одержано відповідь лише з Франції, в якій маюється сума картина учеництва в цій країні.

Обмеженість коштів не дає змоги розвернути лабораторних дослідів педагогічного та психо-технічного характеру. Асоціація зовсім немає приладдя, штати її невеличкі, тому вона живає в своїй роботі найбільш дешево та визнає наукою методи.

В найближчому часі асоціація гадає не тільки провести низку дослідів різних боків життя робітничого юнацтва (клубної праці, матеріально-бюджету, бюджету часу і т. п.), але й організувати групу видатніших наукових робітників для розробки питань, що торкаються праці підлітків. Є думка в невеличких масштабах освітити такі питання, як: фізіологія підлітка в зв'язку з його працею, вплив роботи на анатомію юнацького організму, право молодого робітника у нас і за кордоном, тепер і в минулому і т. д.

Асоціація переконана, що науку творять не лише одиниці, але й "маса" робітників, що працюють в різних її галузях. Кождий педагогічно-грамотний учитель, кождий елементарно освічений трудивник

мусять збирати зернини знати, може зокрема й малоцінні, але які набирають великої ваги, коли зібрані до купи. Асоціація притягає до своєї роботи не тільки верхи наукових робітників, але й найбільш живих та чужих робітників з "низів". Серед кількох десятків членів асоціації можна найти 3—4 більш відомі імена — решта — це педагоги, техніки, майстри.

Так прокладається шлях до мало відомого юнацтвознавства.

Ів. Шевченко.

ВСЕСОЮЗНА С.-Г. ВИСТАВА. "СІВАЧА".

(Селянська творчість.)

У головному павільйоні вистави красується велика виліплена статуя під назвою: — "Сівача".

Це постать селянина з розвиненими м'язами у розвітці сил і здоров'я. Він розвіває широким розмахом руки повне зерно.

В цій постаті художник хотів втілити всю хліборобську федерацію.

Постать виліплена досить улачно.

Ми бачимо і знаємо, що саме таким повинен бути вільний працюючий землі.

Могутній, міцний, певний в собі сівач необсяжних лави.

Постать сівача зроблена дуже гарно. Кожда зморщка сорочки з розстрібнуним кошиком, кожде пасмо волосся, що розвівається вітром, напружені м'язи правої руки — все каже про талант творця цієї постаті.

Цю постать "сівача" виліплів селянин Пермської губернії, Шадринського повіту, Іван Дмитрович Іванів.

Художник самородок.

Він піднісється "Шадр" по назві свого повіту. Своім талантом Шадр-Іванів обов'язав тільки своєю впертості і невпинній жадобі до науки.

З селянського хлопчика, який малював вуглем різні малюнки на дверях кузні до художника, який побував за кордоном і брав уроки у знаменитого французького скульптора Родина — шлях великий і тяжкий.

Але він пройшов цей шлях.

І не дивлячись на всі труднощі, став помітним в лавах кращих художників скульптурів.

Крім "сівача" ним виліплено постать робітника, а потім червоноармієць — Перший втілює пролетаріяту всего світа, другий — Червону Армію.

Між іншим знімок "сівача" надруковано на облігациях хлібної позики. Цікаво, що постать "сівача" Шадр виліплів з селянина, мешканця того ж села, де народився сам художник.

Праця робилась при надзвичайних для художника умовах. Минуле літо було дуже душним. Сонце пекло немилосердно. Серед села було збудовано поміст на високих стовпах. На цьому помісті працює троє.

Художник, його натурщик-селянин і сонце.

Тому то так гарно удалась постать, що сонце брало участь в освітленню кождої дрібниці.

Але це було і дійсною мукою для художника. Глина швидко сохла і кождих 50 хвилин йому доводилось бігати до річки і поливати глину і постать.

Місцеве селянство, здивоване надзвичайною працездатністю художника, шукуючи горючили:

— Іван Дмитрович у нас всю річку вичерпав.

Зараз постать "сівача" красується на всесоюзній с.-г. виставі.

Про що вона каже?

Вона каже про те, що в нашом селянстві закладено могутні творчі сили. І коли вони не виявлялися при цараті, то тепер, при Радянській владі, для них відкривається величезна просторинь.

І селянство це використовує.

І. Орницький.

ВІДОЗВА

до польських робітників міста Вінніпегу.

Польське робітничє товариство "Нове Жиче" в Вінніпегу просить нас помістити салуюче:

Видаючи цю відозву до польських робітників в місті Вінніпегу, Товариство "Нове Жиче" є того переконання, що кождий польський робітник повинен заінтересуватися будовою власного Робітничого Дому в Вінніпегу.

Конечність Робітничого Дому є надто важною справою з огляду на умови, в яких тепер живемо. Жадних справ, дотикаючих теперішнього доложення робітництва, ніхто не обговорює, так як би тут нас робітників не було.

Станемо отже всі разом до організаційної праці і створім підвалини власного Дому. Це є нині ключем польського робітника.

Моральна користь з побудовання такого Польського Робітничого Дому буде велика, позаяк він стане збірним місцем поступових робітників, а в додатку той Дім буде мати особні освітні відділи, а іменю: робітничий клуб, читальню, бібліотеку і Драматично-Літературний Кружок.

В сильній постанові збудувати висше згаданий Робітничий Дім в місті Вінніпегу, Товариство "Нове Жиче" почало збирати фонди на його будову з дием 1-го липня ц.р. Надається отже сподіватися, що ніхто з робітників не відмовиться від датки на так важну ціль.

Товариство "Нове Жиче" лькується тепер в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Прічард і Мек'Грегор, і закликає свої відбуває кождого вітвірка.

Всі датки на будову Дому будуть підкрівлені спеціальними посвідками.

Всі більшші інформації можна дістати улашених на адресу головного секретаря:

L. BERNACKI,

248 Prince St., Winnipeg, Man.

ЛАФОЛЕТ ВЕРТАЄ З СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

МОСКВА, 15. вересня. — Американський сенатор Роберт Лафолет з Вісконзину вийхав вчора з Москви до Варшави. Перед своїм виїздом заявив він в розмові з представниками преси так:

"Я був в Росії всюди і бачив все, що хотів. Зі всего я відволений. Скоро лише поверну до Злучених Держав, скажу американському народові правду про Радянські Республіки, а це буде дуже ріжнитися від брехви, якими його так довго годувано".

Про українську еміграцію в Чехословаччині.

Українське пресове бюро в Празі подає: В останних часах чеська влада видала острі правила проти тих емігрантів, які прибувають на територію Ч.С.Р. нелегально, себто без окремого дозволу (візи) на від від чеського міністерства закордонних справ. Такі люде не можуть вже одержати на місці документи на право перебування в Чехословаччині, а тимбільше не одержують ніякої підмоги. Причина цих острих правил чеської влади та, що в Ч.С.Р. є вже дуже численна українська еміграція (поверх три тисячі) і велика російська еміграція. (Стипендіятів Росіяні чотири і пів тисячі — Українців біля двох тисяч.)

Польська амністія.

Польська амністія, яка об'єднавала дезертирам, що зголосяться до 24. серпня, даровання кари, стягнула в самій Варшаві 4.000 дезертирів. Велика частина дезертирів, які сиділи в варшавських тюрмах, звільнена через зголошення в П.К.У. сховалася в "мишачу дірку" і зовсім не явилася в П.К.У. У Варшаві арештовано крім цього 40 процент дезертирів, обвинувачених за ріжні "додакові надужиття".

НОВА ЦІННА КНИЖКА! Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кождого свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н. Початковий Курс Політичної Економії (В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДЯХ) Це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібного друку в самих питаннях і відповідях. Неодін робітник, що читав вже матеріали про політичну економію з інших книжок і не міг всего зрозуміти, має тепер спромому вирізнати незрозуміле, бо в цій книжці є 300 ріжних питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них. ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ. Замовлення і гроші посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS. WINNIPEG, — — MANITOBA, — — CANADA.

УВАГА! — ДІЙСНА НАГОДА! — УВАГА! Повідомляємо всіх наших читачів, котрі складають собі бібліотеку і доронять кождою доброю книжкою, що тепер мають нагоду набути всі числа журналу "ГОЛОС ПРАЦІ" ЗА 1922 РІК оправлені в одну гарну книжку тільки за \$2.00. Книжка має в собі числа "Гол. Праці" за місяці: цвітень, май, червень, липень, серпень, вересень, жовтень, листопад і грудень на суму \$1.95, оправа і висилка коштують \$1.05, що разом виносить \$3.00. Ви маєте тепер нагоду дістати цю прекрасну книжку тільки за \$2.00. Спішіть же з замовленнями, бо сильність книжок не велика. Колись пізніше неодін з нас хотів би мати таку книжку, але тоді БУДЕ ВЖЕ ЗА ПІЗНО. Замовлення разом з грошми посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

ЖЕНЩИНИ-РОБІТНИЦІ! ЧИТАЙТЕ І ЯК НАПДАЛЬШЕ ПОШИРЮЙТЕ СЕРЕД ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ сій місячний журнал Голос Робітниць який містить цікаві статті про рух серед женщин-робітниць в цілому світі, популярні наукові статті, оповідання, вірші і т. д. Передплата виносить: на рік 1 доллар; на піврік 60 цт. Поодинокє число — 10 цт. Передплату і замовлення належить слати на адресу: THE VOICE OF WORKINGWOMAN Ukrainian Labor Temple Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ РОБ. ЗАП. ТОВАРИСТВА! ОРГАНІЗУЙТЕ ВІДДІЛИ Р.З.Т. НА ПРОВІНЦІЇ! За ініціативою Товаришення Укр. Роб. Дім розпочато в Канаді організацію Робітничого Запомогочного Товариства (в скороченню — Р.З.Т.). Цілю Р.З.Т. є створити касу взаємпомочі, з якої мається помагати членам Р.З.Т. в разі якогось тяжкого з ними випадку або слабости. На случай смерти свого члена, Р.З.Т. має давати поміч його сімі або родичам у формі виплачування певної суми помершого, залежно від того, як задовго такий робітник був членом Р.З.Т. Кождий робітник, працюючи у фабриці, копальні, в лісі чи при якийсь іншій роботі, є наражений на ріжні тяжкі випадки і на слабости в наслідок ненормального життя. Хто йому тоді поможе? Треба за здоров'я старатися, щоби забезпечити себе і свою сімію на всякий випадок, сотки яких трапляються річно. Для цього треба тепер стати членом Р.З.Т. Сім членів на провінції можуть організувати відділ Р.З.Т. За інформаціями, апликаціями і статутами звертатися до головного заряду Р.З.Т. в Вінніпегу. Статут і апликації до поодиноких робітників на провінції не висилається, а лише до відділів. Тому старайтесь засновувати відділи в своїй місцевості. Зголошуватися за інформаціями до: WORKERS BENEVOLENT SOCIETY, UKRAINIAN LABOR TEMPLE, Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man.

